

Sygn. akt II CSK 562/16

POSTANOWIENIE

Dnia 27 stycznia 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Wojciech Katner

w sprawie z wniosku T. Z.
przy uczestnictwie E. Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w P.
o ustanowienie służebności przesyłu,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 27 stycznia 2017 r.,
na skutek skargi kasacyjnej wnioskodawcy
od postanowienia Sądu Okręgowego w P.
z dnia 20 maja 2016 r., sygn. akt II Ca [...],

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 20 maja 2016 r. Sąd Okręgowy w P. oddalił apelację wnioskodawcy T. Z. od postanowienia Sądu Rejonowego w T. z dnia 15 września 2015 r., w którym oddalony został jego wniosek o ustanowienie służebności przesyłu polegającej na prowadzeniu eksploatacji sieci przesyłowej należącej do uczestnika postępowania E. Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w P.. Przyczyną oddalenia wniosku było uznanie zarzutu uczestnika o zasiedzeniu służebności gruntowej odpowiadającej obecnej służebności przesyłu. Stanowisko Sądu pierwszej instancji zostało podzielone i co do ustaleń faktycznych i co do ocen prawnych przez Sąd Okręgowy.

W skardze kasacyjnej wnioskodawca zarzucił Sądowi drugiej instancji naruszenie w zaskarżonym orzeczeniu przepisów postępowania, tj. art. 321 k.p.c. przez uwzględnienie zarzutu zasiedzenia służebności gruntowej, podczas gdy winien był odnieść ten zarzut do służebności przesyłu. Naruszenie przepisów prawa materialnego dotyczy art. 285 § 2 w związku z art. 292 i art. 172 § 1 k.c., art. 3 k.c., art. 172 § 1 w związku z art. 292 k.c., a także bez powołania przepisów – naruszenie konstytucyjnej zasady ochrony prawa własności oraz art. 1 Protokołu nr 1 do Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności, jak również dokonanie błędnej wykładni pojęcia dobrej wiary w kontekście zasiedzenia przez zastosowanie liberalnej wykładni, odrzuconej przez niewskazaną uchwałę Sądu Najwyższego, mającą nadaną moc zasady prawnej. Skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego orzeczenia w całości i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania i zasądzenia kosztów postępowania.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną uczestnik wniósł o oddalenie skargi i zasądzenie kosztów postępowania kasacyjnego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie mogła zostać przyjęta do rozpoznania ze względu na niespełnienie przesłanek określonych w art. 398⁹ § 1 k.p.c.

We wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania wnioskodawca powołał się tylko na oczywistą jej zasadność. Miała ona wynikać z tego, że uczestnik powoływał się na inne daty rozpoczęcia i zakończenia biegu terminu zasiedzenia niż przyjął to Sąd w swoim rozstrzygnięciu. Skoro zaś, upraszczając wywód skarżącego, różnica w tych terminach dotyczyła już okresu, w którym do kodeksu cywilnego

wprowadzona została służebność przesyłu, a jej zasiedzenia zarzucał uczestnik postępowania, to uznanie zasiedzenia służebności gruntowej przez poprzednika uczestnika w 1988 r. „jest oczywiście nieprawidłowe”, a „błąd ten doprowadził do oddalenia roszczenia o ustanowienie służebności”.

Nie można podzielić rozumowania skarżącego. W szczególności brak jest podstaw do twierdzenia, że za oczywistą zasadnością skargi miałyby przemawiać stwierdzenie zasiedzenia innego prawa niż objęte żądaniem wniosku. W orzecznictwie Sądu Najwyższego i w przeważającym stanowisku doktryny, co należy aprobować, obecna służebność przesyłu i służebność gruntowa o treści odpowiadającej służebności przesyłu są prawami rzeczowymi ograniczonymi o prawie tożsamej treści, a mocny teoretycznie jest pogląd odnośnie do traktowania służebności przesyłu jako rodzaju służebności gruntowej. Z tych względów nie można przyjąć, aby stwierdzenie zasiedzenia jednego z tych praw rzeczowych w miejsce drugiego i to tylko z powodu odmiennego obliczenia terminu zasiedzenia mogło decydować o oczywistej wadliwości zaskarżonego postanowienia. Uwzględniając dotychczasowe orzecznictwo Sądu Najwyższego, w tym zwłaszcza uchwałę III CZP 18/13 nie można także przyjąć, aby „wsteczne” stosowanie poglądu o możliwości zasiedzenia służebności gruntowej o treści odpowiadającej służebności przesyłu było wadliwym rozwiązaniem. Tak więc brak jest spełnienia przesłanek oczywistości skargi według art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. Rozumienie tego przepisu i sposób wykazania spełnienia jego przesłanek było wielokrotnie wskazywane w orzecznictwie Sądu Najwyższego i w opracowaniach doktrynalnych; nie znalazło to odbicia w uzasadnieniu wniosku skarżącego.

Mając to na uwadze należało na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. orzec jak w postanowieniu. Ze względu na brak wniosku uczestnika w odpowiedzi na skargę kasacyjną (art. 398⁷ k.p.c.) o nieprzyjmowanie skargi do rozpoznania i zasądzenia w takim wypadku kosztów postępowania kasacyjnego, koszty te nie zostały zasądzone na jego rzecz od wnioskodawcy.

aj

I.n